

DIDAKTIKKEN ER DØD, LÆNGE LEVE DIDAKTIKKEN

Af CLAUS HOLM, KONSTITUERET INSTITUTLEDER,
INSTITUT FOR UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK

Mark Twain så sin nekrolog og telegraferede: Rygterne om min død er stærkt overdrevne! Det samme kan man sige om didaktikken og ikke mindst om fagdidaktikken. I godt 40 år – fra 1970'erne til starten af 00'erne – lå fagdidaktikken på dødslejet, uden synlige tegn på bedring. Men i de sidste 10-15 år er der taget tilløb til både en styrkelse af fagdidaktikken og en 'didaktisering' af pædagogikken.

Det afspejler sig konkret i høje forventninger til fagdidaktikkens rolle inden for læreruddannelse og pædagogisk forskning. For nylig har *Forum for koordination af uddannelsesforskning* for eksempel anbefalet mere forskning i fagdidaktik i folkeskolens fag. Så noget tyder på, at didaktik er en sejlivet institution, der ikke uden videre går over i historiebøgerne om dansk pædagogik. Tværtimod. Men hvad er det for en didaktik og ikke mindst fagdidaktik, der er bragt til live fra 00'erne og frem til i dag?

Professor Jørn Lund argumenterede i bogen *Sidste udkald* fra 1999 og i bogen *Det faglige løft* fra 2007 for, at fagdidaktikken fik en renaissance. Formålet var at skabe større integration mellem faglighed og didaktik forstået som almen undervisningslære. Begrundelsen for at kræve en større integration var Jørn Lunds erfaring med, at de tidligere seminarier og den tidligere Danmarks Lærerhøjskole var blevet lige lovlig didaktisk orienteret. Det gik ud over de studerendes systematiske opbygning af viden og indsigt i fag og discipliner hver for sig og i samspil. Symptomerne herpå var, at man i læreruddannelsen og i

»I godt 40 år lå fagdidaktikken på dødslejet, uden synlige tegn på bedring. Men i de sidste 10-15 år er der taget tilløb til både en styrkelse af fagdidaktikken og en 'didaktisering' af pædagogikken«

efter- og videreuddannelsen af lærerne lagde for lidt vægt på faglige kurser og for meget vægt på almene pædagogiske kurser.

Men Jørn Lunds kritik var hverken den første eller eneste slags kritik af dansk didaktik. Faktisk var 1990'ernes læseforskning anført af blandt andre professor Carsten Elbro fra Københavns Universitet og lektor Jan Mejding fra det tidligere Danmarks Pædagogiske Institut ude med kritik af, at hverken skolelærerne eller seminarierne havde tradition for at undervisningstilrettelægge læsning ud fra evidens om, hvilke metoder der virkede bedre end andre, hvis man skulle uddanne elever til at blive kompetente læsere. Groft sagt vidste man fra forskning i læsning godt, hvilke metoder der virkede, men i metodefrihedens navn blev denne viden ikke benyttet systematisk.

I begyndelsen af 00'erne ser man så de spirende tegn på, at fagdidaktikken får nyt liv, men først og fremmest kan vi i bakspejlet se,

at det er den læringsmålstyrede fagdidaktik, der bliver pustet stadigt mere liv i. Udtrykt på anden vis: Den aktuelle folkeskolereform er præcis kendetegnet ved, at den målstyring, der blev indført med nationalt bindende Fælles Mål i 2003, er blevet præciseret og forenklet. Skolereformen flytter fokus fra undervisningens indhold til undervisningens resultater i form af elevudbytte. Det betyder, at lærernes didaktiske ekspertise fremover forventes at knytte sig til, hvad den enkelte elev skal lære, og ikke til en bestemt og fagligt kanoniseret viden.

Historisk set kan man hævde, at dansk pædagogik har defineret sig som didaktik i den forstand, at vi har haft svært ved at finde ud af, hvad man bruger pædagogik til i uddannelsen af lærere. Undervisningslære, didaktik, det går derimod an. Men det er ikke en stærk overdrivelse at sige, at det officielle ideal i dag er, at didaktisk ekspertise knytter sig til evidens- og målstyret (fag) didaktisk ekspertise. Den indholdsstyrede didaktik er død, længe leve den læringsmålstyrede didaktik. ■

